

Leren anders organiseren

Het is tijd om niet langer de scheuren te dichten,
maar om echt het huis te verbouwen.

Educatieve Dienstverlening

A group of about ten children, seen from behind, are walking away from the camera on a paved path. They are all wearing backpacks in various colors like green, orange, and blue. In the background, there is a modern building with large glass windows. One of the windows is filled with many small, colorful rectangular papers or cards. The entire image has a warm, orange-yellow tint.

Durf je het aan ...

Leren anders organiseren ...

Schooldirecteuren en -leiders hebben ambitie en een eigen visie. Zij willen het beste voor het team én de leerlingen. De school is continu in ontwikkeling. Inspelen op kansen en ontwikkelingen en veranderen waar het knelt: daar draait het om. Stappen zetten op een manier die past bij de school, de huidige situatie en de gewenste groeirichting. En als we leerlingen hierbij (echt) centraal willen stellen, is het nodig dat we het leren anders organiseren. En niet zo'n klein beetje ook. Durf je het aan?

Waarom leren anders organiseren?

Leerkrachten willen zo lesgeven dat ze er energie van krijgen. Ze willen hun tijd efficiënt besteden en het rendement van handelen verbeteren. De enorme investering in zwakke leerlingen terugzien in resultaat. Het huidige systeem knelt. Leerkrachten ervaren dagelijks dat niets zo onmogelijk is als in het leerstofjaarklassensysteem iedereen gelijk behandelen. Het is tijd om niet langer de scheuren te dichten, maar om echt het huis te verbouwen. Laten we het leren fundamenteel anders organiseren.

Interessante vragen

Teams die hierover nadenken stellen vragen als:

- Hoe kunnen we het leerstofjaarklassensysteem anders inrichten?
- Hoe kan ik anders (slimmer) organiseren?
- Hoe houd ik mijn onderwijskwaliteit op orde?
- Hoe houd ik mijn leerkrachten vitaal?
- Hoe zorg ik voor een cultuur van SAMENwerken?
- Hoe stel ik het kind centraal in mijn organisatie?
- Hoe zorg ik voor carrièreperspectief voor mijn personeel?

Vragen hebben een geweldige kracht. Immers: als je de juiste antwoorden wilt hebben, moet je de juiste vragen stellen. En dat is precies wat LAO-adviseurs doen: je aan het denken zetten over het anders organiseren van leren.

Ontdekkingsreis rond 4 uitgangspunten van Leren anders organiseren

Als je overweegt het leerstofjaarklassensysteem los te laten, dan is dat spannend. Want wat komt er voor in de plaats? Wat is het houvast? Dat is voor elke school anders. Leren anders organiseren is een ontdekkingsreis. Uit ervaring blijkt dat vier aandachtsgebieden belangrijk zijn bij het anders organiseren van leren:

- Van individueel lesgeven naar meer samen lesgeven
- Werken met verschillende groeperings-vormen in flexibele groepsomvang (klein, groot en wisselend)
- Ruimte geven aan verschillen in verwerking: instructiemomenten, verwerkingsmomenten en zelfstandig-leermomenten
- Anders gebruiken en anders inrichten van ruimtes en gebouwen: ondersteunend aan het nieuwe leerproces

Extra krachtig wordt het als deze pijlers worden ondersteund door een visie waarbij de talenten van leerkrachten aansluiten bij de talenten en motivatie van leerlingen.

Flexibele routekaart

De LAO-aanpak start bij het waarderen van wat er al is. Vervolgens biedt IJsselgroep diverse routes en instap-plekken om aan te haken bij jouw individuele schoolontwikkeling en de specifieke vragen die je hebt. Met online- en offline bijeenkomsten, met schoolteams en in projectgroepen. Voor koplopers en volgers. Met digitale tools en een praktisch en doeltreffend bewezen aanpak en met ervaren adviseurs die de praktijk goed kennen. LAO biedt een stevig en gelegitimeerd houvast om onderwijs anders te organiseren.

Voordelen van leren anders organiseren

Kwaliteit van de ontwikkeling van kinderen

- *Ruimte voor verschillen en doorgaande ontwikkeling*
Door de ontschotting zijn er minder harde knippen in de ontwikkeling van de kinderen. Er ontstaat ruimte voor doorgaande leerlijnen en voor diversiteit in deze leerlijnen. Het is beter mogelijk om uit te gaan van verschillen tussen kinderen.
- *Inzicht in eigen ontwikkeling*
Kinderen krijgen steeds meer inzicht in hun ontwikkeling. Ze kunnen reflecteren op hun eigen gedrag en leren.
- *Regie over eigen leren*
Kinderen ontwikkelen grip op hun eigen leren en de leeromgeving: hoe en waar leer ik het beste? Ze maken bewuste keuzen voor hun eigen werkplanning, voor samenwerken of voor zelfstandig werken.
- *Respect en zorg voor omgeving*
Kinderen nemen verantwoordelijkheid voor hun eigen rol in de leeromgeving, met als kern: respect voor jezelf en voor anderen.
- *Initiatiefrijk gedrag*
Kinderen leren om zelf initiatief te nemen. Ze ontwikkelen onderzoekend leergedrag. Ze leren functioneren in een flexibel gestructureerde omgeving.

Kwaliteit van werk en ontwikkeling van het onderwijspersoneel

- *Ruimte voor verschillen en inzet op talent*
Binnen unitteams zijn diverse medewerkers samen verantwoordelijk voor al het onderwijs aan de kinderen. Dit biedt ruimte voor talentontwikkeling en inzet op specifieke kwaliteiten.
- *Balans tussen individu en team*
Individuele professionele ontwikkeling vindt plaats door onder meer studie en schoolbezoeken.
Deze staat in dienst van de schoolontwikkeling. Leren van elkaar, elkaar feedback geven en reflecteren op de kwaliteit van de leeromgeving zijn vanzelfsprekend.
- *Zeggenschap over eigen werk binnen team*
Binnen het team vindt de professionele dialoog over het primaire proces plaats. De verantwoordelijkheid voor de werkverdeling ligt laag in de organisatie; hierdoor kan beter worden ingespeeld op ziekte en onverwachte gebeurtenissen. De gezamenlijke verantwoordelijkheid maakt flexibiliteit in draagkracht en draaglast mogelijk.
- *Brede verantwoordelijkheid*
Initiatief wordt gewaardeerd en, indien mogelijk, gehonoreerd. Naast het werk als onderwijsgevende kunnen mensen participeren in opleidingen, onderzoek en ondersteuning. Ze blijven daarbij behouden voor het primaire proces.

Kwaliteit van de school als werk- en leeromgeving

- *Zelfverantwoordelijke teams*

De verantwoordelijkheid voor de organisatie van het leren ligt laag in de organisatie, bij de unit-teams. Zo neemt het zelfoplossend vermogen toe.

- *Effectieve en efficiënte inzet van personeel*

De persoonlijke ontwikkeling van medewerkers wordt mede gestuurd door de ontwikkelbehoefte van de organisatie. De personeelsinzet is flexibeler, waardoor werkkracht efficiënt en effectief wordt gebruikt.

- *Ruimte voor inhoudelijke rol schoolleiding*

Door de zelfsturende capaciteit van de teams hoeft de schoolleiding minder aandacht te besteden aan regeltaken. Ze kan zich meer richten op het realiseren en bewaken van de visie en de doelen.

- *Professionele cultuur*

Er ontstaat een open professionele leercultuur, met respect voor de inbreng van alle betrokkenen.

Dit vormt ook een hoogwaardige leer-werkomgeving voor personeel in opleiding.

- *Band met omgeving*

Er is een intensieve wisselwerking met de ouders en daarnaast ontstaat er verbinding met culturele instellingen, buurt- en dorpshuizen, opleidingen, sportverenigingen, zorginstellingen, dienstverleners en bedrijven.

A close-up photograph of golden wheat stalks, slightly out of focus, creating a warm, textured background. The stalks are illuminated by soft, golden light, likely from the sun.

Opbrengst

- Vitale leerkrachten
- Motivatie, betrokkenheid en enthousiasme
- Samenhang in school: sociale cohesie leerkrachten en leerlingen
- Hoog niveau basisvaardigheden
- Uitzicht in volwaardige deelneming aan de maatschappij
- Functionele ruimte(s)
- Focus op leren en goede onderwijsresultaten
- Een fundamentele, duurzame verandering

Dienstverlening

Workshop of lezing

U maakt kennis met de visie op onderwijs anders leren organiseren. Ook ervaart u de praktische werking van 'de toolbox' en het 'negenveldenmodel'. We gebruiken de inspiratie vanuit andere scholen, het stappenplan en zoomen samen met u in op de vraagstukken die spelen op uw school of in uw schoolorganisatie. Een must-have voor schoolteams, besturen en educatieve partners.

Korte cursus

Tijdens de cursus verkennen we gezamenlijk de mogelijkheden om op uw school het leren anders te organiseren. Vanuit jullie specifieke situatie, vraagstukken en organisatie geven we inhoud aan de cursus. Daarnaast verkennen we het mogelijke stappenplan. In 2 à 3 bijeenkomsten werken we aan het volgende: nieuw leren, krachtige leeromgeving, inzet van personeel, organisatie van het onderwijs en het proces van verandering en leiderschap.

Maatwerktraject

Dit is een meerjarig traject, bestaande uit 5 fasen, waarbij we samen LAO vormgeven: een koers waar we stap voor stap werken aan anders leren organiseren van het onderwijs. Vanuit 'het negenveldenmodel' kiezen we de route die bij jullie school past. We bezoeken voorbeeldscholen en ondersteunen u in de juiste stappen en het uitwerken van een richtinggevende koers. Dat doen we op alle lagen van de organisatie.

Samenwerking

In november 2020 is de samenwerking met Ineke van Sijl en Marius Berendse gestart. IJsselgroep is met deze doorgewinterde onderwijsadviseurs aan de slag om het gedachtengoed van Leren Anders Organiseren een stap verder te brengen. Zowel inhoudelijk als in de praktijk op scholen in ons werkgebied. Hierbij is onze aanvliegroute vanuit de combinatie onderwijs en zorg interessant: in samenhang impulsen geven om de kwaliteit van onderwijs én zorg te verbeteren. Inhoudelijk trekken wij samen op met de collega's van BCO onderwijsadvies en -ondersteuning.

Boek

Samen met Jeroen Imants schreven Ineke van Sijl en Marius Berendse het boek 'Leren Anders Organiseren | De praktijk van scholen die het jaarklassensysteem loslaten'. De auteurs van hebben veel kennis en ervaring opgebouwd en zijn betrokken bij de projecten TOM en SlimFit. In dit boek gaan ze in op de resultaten en ervaringen van de scholen. Wat zijn de belangrijkste aspecten van unitonderwijs, waar moet je op letten als je anders wilt organiseren en hoe begin je? Dit boek is een mooie mix van theorie en praktijk.

Presentatie/informatie

Directieberaad

Heeft u interesse in een presentatie en/of interactieve sessie tijdens uw directieberaad? Neem contact op met Ellen de Haan (06 2491 2371, ellen.dehaan@ijsselgroep.nl).

Meer informatie

Wilt u meer weten over het anders organiseren van onderwijs of wilt u eens sparren over uw specifieke situatie? Neem dan contact op met Albert de Boer

06 5519 2470 | albert.deboer@ijsselgroep.nl of
Ellen de Haan

06 2491 2371 | ellen.dehaan@ijsselgroep.nl

Team

Ellen de Haan

Onderwijsadviseur

06 2491 2371 | ellen.dehaan@ijsselgroep.nl

Albert de Boer

Onderwijsadviseur

06 5519 2470 | albert.deboer@ijsselgroep.nl

Jelle Berens

Onderwijsadviseur

jelle.berens@ijsselgroep.nl

**“Het is tijd om niet langer de scheuren te dichten,
maar om echt het huis te verbouwen”**

Meer informatie?

Heb je vragen of suggesties? Neem contact op met Ellen de Haan of Albert de Boer.

Ellen de Haan

06 24 91 23 71
ellen.dehaan@ijsselgroep.nl

Albert de Boer

06 55 19 24 70
albert.deboer@ijsselgroep.nl